



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Exclusio à communibus beneficiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Exclusio à communibus beneficiis.

17. Dixi in epist. de Sacrific. Miss. l. 2. cap. 2. §. 1. fore
peccati mortalis reum Sacerdotem, si à participatione
hæ sacrificij indicum velit excludere. Idem in præsen-
tium universum addo: si enim pro omnibus incolis huius
Vallis erit, omnibus vicinis eleemosinam impartiaris;
omnibus huius familie legata, quâvis voluntaria distri-
buere non potes inimicis, qui fortè inter hos in-
veniantur excludere. Ita Suar. ib. n. 2. Coninch. ib. a. 2. §. 3.
Vall. l. 2. d. 3. p. 2. c. 1. *arg. ver. Terio sequitur.* Ratio est, quia
lectæ orat. stipem elargiri, legata distribuire non tene-
re: orat. positò, quod ea exhibes, periculum esset
ut inimici non amicitia, sed signa positivæ amicitia ostende-
rent: quod si nolles aliquid ex illis admittere. Quod
si inimici pro omnibus non sufficit; tunc profecto
amicos profices sine culpa: Ita S. Thom. l. 2. q. 3. art. 9.
Et enim non est signum claræ inimicitia, sed ad sum-
mum non amicitia: ita signa positivæ amicitia ostende-
re ex consilio quidem, non verò ex obligatione, tene-
re. Unde etiam fit, vt positivè orare, ex præcepto, pro
inimicis non obliget: hoc enim solum est de Consilio
etiam ad vitandum mortale fati sit in communi oratione
illorum non excludere, nam sic virtualiter iam includit. Ita
Trull. l. 1. de Decal. c. 5. dub. 5. dub. n. 4.

Venia Petitio.

13. Veniatur petenti nolle dare, nimis aperta odij de-
monstratio est. Sic Coninch. l. c. n. 9. Suarez l. c. n. 9. Sa-
nchez ibi. n. 9. Ista veniam per se, vel per alium peten-
tem signa aliqua, quibus te inimicem, deponisse
significas. Sola superior offensus potest subditi, ut is-
tendetur, vel insule puniatur reconciliationem in hoc
casu de ferre, quia id non odij signum, sed potius est am-
plius, quod ad emendationem conducens. Verum, multa
modestia opus est, ne plus a quo subditi exacerbetur.

19. Difficultas est; Quando lœdens veniam quidem petit, sed debitam satisfactionem, vel dare non vult, vel accipere non potest: lœdens inquam, huic enim soli competit veniam postulare; non læso, cum huic satisfiat, si se prout optat præferat, et de decentem reconciliationem, si a quoque sit a ligno odij, ut dictum est *superius*, se se continet. Pro hac difficultate.

res. Dico primo: Si non potest, si dampnum facit
et irreparabile, quale fuisse homicidium, vel etiam non
dedit, vel si lesus exprobat ab offendente tantum satisfac-
tionem, pendentem arbitrio excedat offendens cul-
pam: Si, inquam, non potest, vel non obligatur ol-
fensus cum lignis depositionis impititiae Respondeo,
viam dare: sed merito iudicetur in odio gratis vel
per se, dum debito suo eius adversarius non deest

11. Illud tamen nota: quicumque satisfactione ab ho-
 prente veniam exhibita; adhuc læsum posse exposita
 satisfactionem punitionis delicti à Iudice infligendæ. I.
 S. Thom. Cætan Arag. Tolet aliique, quos citat, sequitur
 que Fagund. l. 1. in præc. Decalc. 12. quia ut supra d-
 ximus, ad hanc ius Iustitiæ habet; licet iterum moneat
 tam esse periculo peccandi expositum.

22. Illud in per nota : non esse coarctandum offer-
torem, statim ac iniuria illata est, veniam dare teneat
cum ius laici fit negative se habere, ita Azor. Fill. Vill.
labos, apud Trull. *l. cit.* 1. 1. Sufficiens ergo tempus p-
dentis ibitio fit clapsus. Est enim supra humanam p-
glitatem, recenti vulnere, necdum sedata animi p-
batione offensum cogere ad positivam reconciliationem
concedendum; quare tunc dilatio non erit signum o-
sed potius indicium infirmitatis humanæ.

23. Dico secundò: Si lædens nolit satisfactionem
bitam afferre; & tamen veniam sibi dari postulet; ob
ris quidem offendere te odium in animo nequaquam
vere; cæterum, potes modestè tuâ satisfactionem vrgi
atque illam ante reconciliationem expectare; rem ei
tibi debitâ expectas; & odij, fominem non tu ministras.

sed aduersarius, qui satisfactionem, quam potest; dare im-
merito negat.

24. Inquire: Inimicus, qui læsit, obligaturne semper
a læso veniam submissio animo petere? Respondet: Fre-
quentissime hæc obligationem non cognoscit:emel ta-
men, et iteſum cognosco. Nam primò, eiusmodi obli-
gatio non deſt, quies aliam æquivalentem ſatisfac-
tionem læſus exhibet, verbi gratia, per pecuniam, per pri-
ventionem in honore, per amicitia ſignas officia, per
amicum intereſſiones, &c. Secundò, quies iniuria
inter inimicos facta, invicem ſe compenſant. Tertiò,
quoties læſus æm venit petitionem, vel non curare, vel
ad ſacundiam magis eâ incitare iudicabitur, vel quando
apud aliquos, v.g. nobiles viros vſui illa non eſt. Quan-
tò, quies is, qui offendiſt, multò ſuperior eſt, ut non
conveniat a læſo veniam poſcere: niſi forte tantum
fuerit iniuria ſuperioris, vt ad eiusmodi petitionem
ipſum prudenti iudicio vergeat. Quintò: *Quoties* (inqui-
hæc Caſtro Pal. tom. 2. t. 6. diſp. 7. p. 8. n. 10. ex Bonacin-
præſumis petità venià, & ſi ſatisfactione pro tua parte exhibi-
ta alium non correſponditur, tunc enim titulo compenſa-
tionis rationere quaſi in depoſitum ſiſſatisfactionis poteris quor-
que videas alium paratum debitor exhibere. Sextò, quies
offenſus eſt abſens, nec facile perſe, vel per alium com-
niti poteſt. Ita Trullench, &c. citans Azorium. Septimò
quoties non eſt elapſum compenſens tempus, ut in ſim-
dixi n. 22. Solum igitur tunc erit neceſſaria, quando ge-
vis fuit læſio, & aliud remedium ad reconciliationem
adhiberi, vel non poteſt, vel omnibus à viro prudenti
penſis, non debet. Si filius reſpectu patris, ſubditus re-
pectu religioſi Prælati, vxor reſpectu viri, ſervus reſpectu
domini in gravibus iniuriis, ſæpe veniam petere deb-
bunt, à quo alij facilius ex prædictis, vel ſimilibus cau-
ſibus excuſantur.

Alloqui inimicum.

25. Inimicum non alloqui. Signum per se odij non est, cum non sit omni proximo debita colloquendi familiaritas. Ita idem *ibid.* n. 21. tamen si ante conceptam inimicitiam cū eo sermones miscebas, obligaris à colloquendo re non subtrahere: cō modo, inique limitationibus quas dixi de salutatione. *m. 1. 2.*

26. Quando allocutio debita non est, si praevidetur ex
tua allocutione fore ut inimicus odium deponat, obliga-
tis alloqui, si sine multa animi difficultate poteris; nam si
notabilem difficultatem patiaris, te nequaquam cogo-
Ratio est, quia bonum speciale proximi, quale tunc est
depositio odij, procurare ex Charitate tenemur cum ali-
quo incommodo, non autem cum magno.

27. Quando autem colloquutio debita est, Dubitatur
quidnam tunc, eam incipere debeat, Sanè debet latere:
sanè inferior: sanè qui prior insuriam intulit: & iussit
quasi primus excitator: sanè, qui notabilis offendit,
cuius fuerit in offendendo posterior. Sed quid, si vel
æquales mortiter fuerint iniuriæ: vel omnibus pruden-
ter considerati, non sit maior ratio, quod potius incipiat
vnius, quam alteri? Respòdo. Tunc vtrique incumbat, cap-
ta occasione, locutionem agredi. Quid si accedat occa-
sio, in qua vni potius, quam alteri secundum mores re-
gionis, seu propter aliquam circumstantiam, vni conueni-
ent loqui, non alteri ille sermonem incipere debet, non
hic, quia tunc ita ratio dicit. Certè regulariter in-
ter æquales et incumbit prius salutare, qui coram altero
pertransit, quæ de novo accedit: non verò illi, qui sta-
simile sit tunc quid evenire potest in colloquendo. Pari-
modo, si ego indigeam tuo auxilio in re quapiam, mihi
incumbit loqui prius auxilium postulando, quam tibi:
sic in similibus.

18. In Monasterio quodam Monialium, duæ ex illis, post fixam, nescio quam, profitebantur, omnibus advertentibus, per multos annos nunquam inuicem colloqui. Dubitavi earum Confessarios, an ex in peccato mortaliterarentur, & oblatinè sic perseverantibus, an esset absolutio, & sacra communio iisdem impedienda? Evidens